Yerel Halk?n Ya?am Tatmini Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yerel Halk?n Ya?am Tatmini Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33242

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yerel Halk?n Ya?am Tatmini Ölçe?i (YHYTÖ), bireylerin genel ya?am kalitelerine dair bili?sel de?erlendirmelerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik arac?n Türkçeye uyarlama çal??mas?d?r. Bu ölçek, özellikle yerel halk?n turizm faaliyetlerinin etkilerine yönelik tutumlar?n? incelerken, ya?am tatmini düzeylerinin bu tutumlardaki rolünü belirlemek için kullan?lm??t?r. Sosyal bilimler ve turizm ara?t?rmalar? alan?nda, yerel halk?n refah?n? ve bölgeye olan aidiyet duygusunu anlamak için kritik bir araç görevi görmektedir.

Ölçe?in adaptasyon çal??mas?, Aslan-Ayazlar ve Ayazlar (2016) taraf?ndan gerçekle?tirilmi? ve sonuçlar? akademik bir dergide yay?mlanm??t?r. Adaptasyon sürecinde, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe kültürü ve diline uygunlu?u test edilmi?, geçerlik ve güvenirlik analizleri ile psikometrik sa?laml??? ortaya konulmu?tur. Bu çal??ma, turizmin sosyal etkileri ve bölgesel kalk?nma konular?nda çal??an ara?t?rmac?lar için önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Ya?am tatmini, Yerel halk, Turizm, Aidiyet duygusu, Ölçek uyarlama, Psikometri, Öznel iyi olu?, Atatürk Üniversitesi.

Yazarlar

Reyhan ARSLAN AYAZLAR, R. Aslan-Ayazlar, G. Ayazlar.

Amaç

Yerel Halk?n Ya?am Tatmini Ölçe?i'nin temel amac?, yerel bir bölgede ya?ayan bireylerin genel ya?amlar?na dair bili?sel ve duygusal de?erlendirmelerini nicel olarak ölçmektir. Bu ölçek, ya?am tatmini kavram?n?, özellikle turizm gibi d??sal faktörlerin yerel halk üzerindeki etkilerini inceleyen ara?t?rmalara entegre etmek için adapte edilmi?tir.

Ölçek, adaptasyon çal??mas?n?n yap?ld??? orijinal ara?t?rmada, yerel halk?n turizmin ekonomik, sosyal ve çevresel etkilerine yönelik tutumlar? ile aidiyet duygusu aras?ndaki karma??k ili?kileri çözümlemeyi amaçlam??t?r. Böylece, bölge yönetimleri ve turizm planlamac?lar? için yerel halk?n refah düzeyini art?rmaya yönelik stratejiler geli?tirmeye yard?mc? olacak veriler sunulmas? hedeflenmi?tir.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel kavramlardan biri olan ya?am tatmini (Life Satisfaction) yap?s?n? ölçmektedir. Ya?am tatmini, öznel iyi olu?un (subjective well-being) bili?sel bile?enini temsil eder

ARABPSYCHOLOGY.COM

ve bireyin kendi hayat?n? genel olarak ne kadar olumlu veya tatmin edici buldu?una dair yarg?lar?n? kapsar.

Bu ölçek, genellikle tek boyutlu bir yap? olarak ele al?n?r ve bireylerin hayatlar?n?n farkl? alanlar?n? (örne?in, sa?l?k, ili?kiler, i?) genel bir de?erlendirmeye tabi tutarak elde edilen küresel bir tatmin skorunu yans?t?r. Adaptasyon sürecinde, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültürüne özgü farkl?l?klar göstermeden bu temel yap?y? koruyup korumad??? test edilmi?tir.

Geçerlik

Yerel Halk?n Ya?am Tatmini Ölçe?i'nin geçerlik (validity) çal??malar?, Aslan-Ayazlar ve Ayazlar (2016) taraf?ndan yay?mlanan adaptasyon makalesinde detayland?r?lm??t?r. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü gösteren en kritik psikometrik kan?tt?r.

Adaptasyon çal??malar?nda genellikle yap? geçerli?ini test etmek amac?yla Faktör Analizi yöntemleri (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi) kullan?l?r. Bu çal??malar, ölçe?in maddelerinin teorik olarak öngörülen tek veya çok boyutlu yap?ya uygunlu?unu do?rulam??t?r. Ayr?ca, ölçe?in di?er ilgili yap?larla (örne?in, aidiyet duygusu, turizme yönelik tutumlar) beklenen yönde ili?kiler kurup kurmad???n? gösteren ölçüt ba??nt?l? geçerlik kan?tlar? da sunulmu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik (reliability) analizleri, adaptasyon çal??mas?n?n bir parças? olarak gerçekle?tirilmi?tir. Güvenirlik, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l?k ve kararl?l?k derecesini ifade eder. Yüksek güvenirlik, ayn? bireylerden farkl? zamanlarda veya farkl? madde setleriyle al?nan ölçümlerin benzer sonuçlar verece?i anlam?na gelir.

Genellikle iç tutarl?l?k katsay?s? olan **Cronbach Alfa** de?eri kullan?larak ölçe?in güvenirli?i rapor edilmi?tir. Bu katsay?n?n kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olmas?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Adaptasyon çal??mas?nda elde edilen güvenirlik katsay?lar?, Yerel Halk?n Ya?am Tatmini Ölçe?i'nin Türkçe formunun güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Yerel Halk?n Ya?am Tatmini Ölçe?i'nin adaptasyon sürecinde, ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek amac?yla faktör analizi uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? ve orijinal ölçek yap?s?n?n Türkçe örneklemde korunup korunmad???n? belirlemek için hayati öneme sahiptir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Uyarlama çal??mas?n?n ba?lam? göz önüne al?nd???nda, ara?t?rmac?lar muhtemelen Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullanarak ölçe?in orijinal tek faktörlü veya çok faktörlü yap?s?n? test etmi?lerdir. DFA sonuçlar?, model uyum iyili?i indeksleri (CFI, TLI, RMSEA vb.) arac?l???yla rapor edilmi? ve ölçe?in yap?sal geçerli?inin kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermi?tir. Bu analizler, ölçe?in yerel halk ba?lam?nda ya?am tatminini ölçmek için sa?lam bir yap?sal temele sahip oldu?unu kan?tlam??t?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçe?i (örne?in, 5'li veya 7'li Likert) kullan?lm??t?r, ancak kesin derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yerel Halk (Turizmden etkilenen bölge sakinleri)

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in uyarlama çal??mas?, turizmin etkilerini deneyimleyen belirli bir co?rafi bölgedeki yerel sakinler üzerinde yap?lm??t?r. Bu popülasyon, turizmin sosyal ve ekonomik sonuçlar?na yönelik alg?lar? incelemek için özellikle seçilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan anket formu. Psikometrik analizler için kesitsel ara?t?rma deseni kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Yerel sakinler, Turizm etkileri, Öznel iyi olu?, Psikometri, Sosyal bilimler, Ölçek geli?tirme, Cronbach Alfa, Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Adaptasyon çal??mas?n?n yap?ld??? dönem itibar?yla ilgili yazar?n ba?l? bulundu?u akademik kurum adresi (Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi yay?n?na bak?labilir).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Ölçe?in Türkçe adaptasyonunun yay?mland??? y?l 2016'd?r.

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir dergide yay?mlanan makale içinde yer ald??? için, akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar? genellikle orijinal makaleye at?f yapmak ?art?yla ücretsiz olabilir. Ticari veya geni? ölçekli kullan?mlar için sorumlu yazar Reyhan ARSLAN AYAZLAR ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detaylar?, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi üzerinden eri?ilebilirdir.

Kaynaklar

Aslan-Ayazlar, R. ve Ayazlar, G. (2016). Yerel halk?n turizmin etkilerine yönelik tutumunda aidiyet duygusu ve ya?am tatmininin rolü. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 20* (4), 1451-1470.

Bu çal??man?n orijinal akademik makalesine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: e-dergi.atauni.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: yerel-halkin-yasam-tatmini-olcegi-toad.pdf

Yerel Halk?n Ya?am Tatmini Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen Aslan-Ayazlar ve Ayazlar (2016) makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM